

Entrevista

Matilde Marcé (L'Hospitalet, 1928), presidenta de l'Ateneu de Cultura Popular. Ha rebut una distinció ciutadana per part de l'Ajuntament. La difusió del català ha estat un dels motors de la seva vida

“L'Ateneu no és una entitat tancada, som oberts a tothom”

FRANCISCO DURÁN

- De tot el que ha fet a la seva vida, quin valor té el fet de l'escriptura i d'escriure en català sobre L'Hospitalet?

- Mai m'he considerat una escriptora en el més alt sentit de la paraula, però sí que he tingut aquesta inquietud. A banda, crec que és important conèixer les pròpies arrels per poder projectar el que volem ser. L'èxit del meu primer llibre, *Els motius de L'Hospitalet*, sobre els signes distintius de les cases de la ciutat, em va fer pensar que potser fóra bona idea escriure sobre L'Hospitalet.

- Hi ha una àmplia literatura de l'exili. Vostè el va patir. Què va significar?

- La meva mare i jo marxem cap a França, on ja hi era el meu pare, l'any 1936, quan jo tenia 8 anys. I ho visc com una criatura d'aquella època, que els infants no teníem tanta informació com els d'ara. Diria que ho vaig viure com una mena d'aventura. No va ser fins després, quan era més gran, que vaig prendre ple-

na consciència de com va ser de gros. De ben petita, sí sabia que era catalana per l'ambient polític que hi havia a casa, sobretot per la família de la meva mare.

- Tornen a L'H el 1945, treballa vostè a l'empresa familiar i a d'altres feines però, com va ser que va acabar com a professora de català, ja amb el restabliment de la democràcia?

- Sempre he escrit en català, però també és cert que volia fer-ho sense faltes d'ortografia. Em vaig apuntar als primers cursos de català que va fer l'Ajuntament i això va ser com despertar, de debò. Vaig tenir una professora que em va desvetllar el sentiment patriòtic i em va refermar en la idea que el català és un dels eixos de la meva vida.

- I el pas següent va ser ensenyar català als altres, oi?

- M'ho vaig passar molt bé fent el curs de català i vaig pensar que era necessari continuar aquesta tasca, que era un talent que tenia i que l'havia de posar al servei dels altres.

Matilde Marcé es recolza sobre una recopilació de números de *Xipreret*, la revista de l'Ateneu

Guardo un gran record d'aquella època, dels primers cursos com a professora. Van ser uns anys molt macos. Haver estat professora de català durant 17 anys, fins que em vaig jubilar l'any 1994, ha valgut la pena.

“Escriu sobre L'H perquè cal conèixer les arrels per ser el que volem ser”

“Crec que encara queda força feina a fer en l'ús social del català”

- I després de tanta dedicació a la recuperació del català, quina opinió té de l'estat de la llengua, del seu ús social?

- Crec que hem avançat molt en el coneixement del català. Ara bé, pel que fa a l'ús del català, crec que no hem avançat prou. Per exemple, els catalans sempre ens passem al castellà, tot i que sapiguem positivament que el nostre interlocutor entén el català. Les institucions tenen el seu paper, és clar, però sovint defugim el nostre dret a parlar en català. Cadascun de nosaltres pot fer més per la plena normalització de la llengua. No tinc la solució, però sí que copso que el català no ha assolit el nivell que necessita com a llengua pròpia de Catalunya. Imposar no és la solució, però sí que tinc clar que encara queda feina a fer en l'àmbit de l'ús social de la llengua.

- I de l'Ateneu de Cultura, què me'n diu?

- L'Ateneu sempre ha estat una entitat dedicada a la cultura catalana. Vaig arribar a ser-ne presidenta en un moment en què ningú no es volia presentar, l'any 2006. Finalment, després d'una relació dura amb l'Ajuntament arran d'haver de deixar l'edifici històric de l'Harmonia, hem assolit una bona entesa i estem molt contents amb la nova seu. Voldria dir que l'Ateneu mai no ha estat una entitat tancada, som oberts a tothom. Això sí, ho fem tot en català perquè és una de les senyes de l'entitat.

- I ara què prepara?

- Ara mateix estic escrivint un llibre sobre la història de la parròquia de Sant Josep. Vaig una mica justa de temps, però confio a tenir-lo enllestit al desembre. ■